

КЕРУВАТИ — ЗНАЧИТЬ ВІДПОВІДАТИ

Бесіда кореспондента «Вестника Чернобыля» з Прип'ятським спеціальним прокурором старшим радником юстиції Олександром ШЕЛУДЬКОМ.

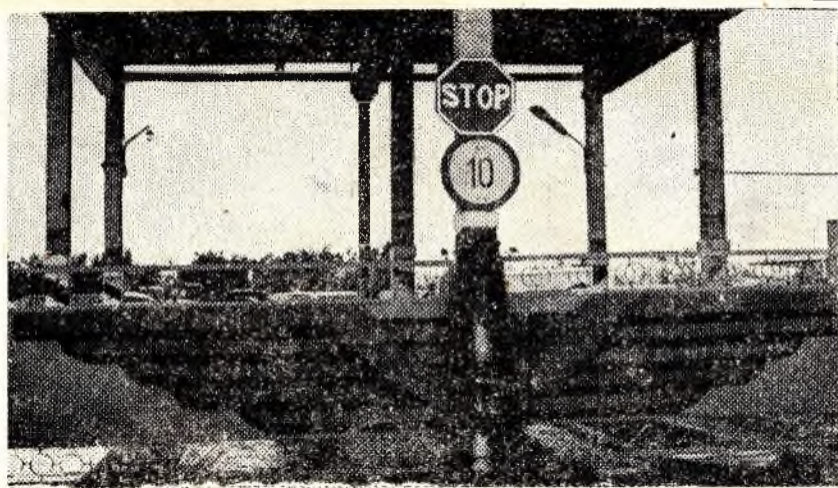
— Олександр Федотовичу, зовсім не випадково, що перші Укази нового Президента України спрямовані на рішучу боротьбу зі злочинністю, яка загрожувала незалежності держави, безпеці й інтересам громадян. Природньо, що це вимагає від правоохоронних органів, прокуратури,

інших відповідних державних структур, громадських організацій підвищення ефективності їх діяльності, зміцнення правопорядку на підпорядкованих їм територіях?

— Дійсно, Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо посилення боротьби зі злочинністю» від 21 лип-

ня 1994 року, зважаючи на зміни, у гірший бік, в економічній сфері, соціальних відносинах, — на зріла необхідність. Немає рації переказувати зміст цього документа, назва якого говорить сама за себе. Я ж хотів би відзначити пункт 7 Указу,

[Закінчення на 2—3 стор.]

Зона прокурорського нагляду

про що знала бухгалтерія, але термінових заходів своєчасно не вжила. Шульга та Скопич спокійнісінько звільнилися з роботи. Правда, Скопич відшкодував 20 млн. крб., а 63 млн. залишились так би мовити висіти у повітрі, бо Шульга виїхав за межі України.

Подібна халатність фінансових і керівних працівників атомного підприємства насторожує, поскільки дещо раніше тут прийомо - здавальниками нафтопродуктів Селедцовою О., Головою Е. і Даниленко М. були оприбутковані (одержані) 8 цистерн бензину, нестача якого становила понад 23,5 т на суму близько 9,7 млн. крб. За даними перевірки прокуратури, договори з двома кладівниками про матеріальну відповідальність були недійсними, бракувало дати про їх укладання. А з Даниленко — взагалі цей документ не оформлявся. Крім того, всі троє не були ознайомлені зі своїми обов'язками як мате-

ріального працівника. Кримінальна справа за цими матеріалами не порушувалась, бо кладівники добровільно погасили завдані підприємству збитки.

Або ще такий приклад. Підприємством теплових і електричних мереж НВО «Прип'ять» були подані до прокуратора матеріали, які формально назвали актами документальної ревізії про нестачу 270 т дального на суму майже 828 млн. крб. Запитується: де був керівник, головний бухгалтер цього підприємства, які випустили з поля зору важливу ділянку роботи, не контролювали підлеглих, порядок передачі цінностей між вахтами, точне ведення документації? Тут записувалось все на «око».

Що ж, збитки наяву і ст. 136 КЗППу визначає порядок відшкодування втрат, спричинених працівником, яка зобов'язує вжити заходів до їх компенсації.

— Олександр Федотовичу, чи все робиться

у зоні відчуження в напрямку охорони природи?

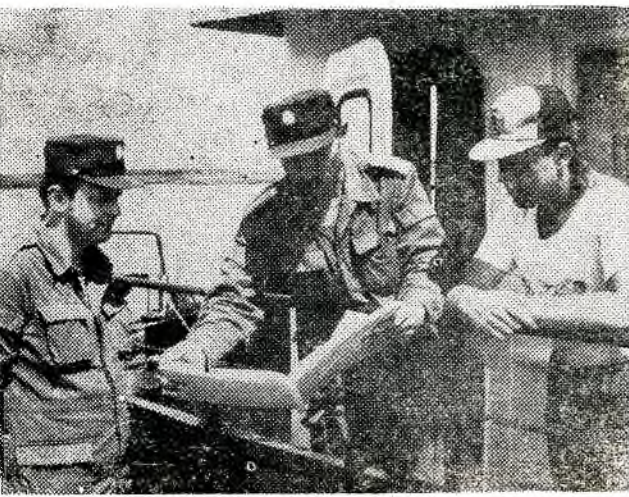
— Далекі не все. Якщо говорити відверто, то ми перед природою завжди в боргу. Я думаю, що на сьогодні ліс — найбільше багатство в зоні відчуження. Та його не всі цінують.

Нещодавно прокуратурою Київської області та спеціальною прокуратурою внесених приписи, якими зобов'язується реалізувати деревину за межі зони. Та це мова про радіаційну безпеку. А якщо говорити про збереження лісів, тваринний світ? Останні перевірки свідчать, що лісівники не зовсім додержуються природоохоронного законодавства. Хотілося б, щоб адміністрація державного лісового підприємства «Чорнобильліс» у цьому питанні була більш вимогливою. Тут є державна охорона лісів, але ліс залишається не захищеним. У попередньому

номері «БЧ» уже писалося про те, що триває хаотична вирубка ділової деревини, яку прудно сплавляють «партизанськими» стежками на «чисту» землю.

Чорнобильські ліси захищені пошкодженими вітровою стихією та минулорічними пожежами деревами, з часу аварії і дотепер вони регулярно завалюються промисловими, комунально-побутовими відходами, радіоактивним сміттям. Величезні купи різного металобрухту, залишеного військовими після 1986 року, у Луб'янському лісництві (лісничий М. Попович), у кварталі № 77-78, тягнуться на сотні метрів. Минне небагато часу і місцевий ліс стане зонним звалищем, якщо адміністрацією «Чорнобильлісу» не будуть вжиті термінові заходи.

— Гадаю, до цього має прилучитися і санітарно-епідеміологічна служба, відділ охорони природного навколишнього

[Закінчення. Початок на 1 стор.]

згідно з яким керівників міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, установ та організацій усіх форм власності зобов'язані забезпечити належний порядок в обліку та збереженні матеріальних цінностей. Йдеться, як ви розумієте, про те, що посадові особи, у першу чергу, відповідають за схоронність державного добра.

Довідка. У зоні відчуження діють: ВВС у складі 76 осіб, які працюють повахтово; спецбатальйон Управління охорони — 291 особа; ВПЧ-16 і ВПЧ-20 включають у себе 250 осіб, які здійснюють пожежний нагляд за 30-км зоною; 160 пожежних з ВПЧ-2 і ВПЧ-17 охороняють Чорнобильську АЕС.

— А що ж ми маємо у зоні відчуження, території за колючим дротом, радіаційно небезпечній?

— На перший погляд, необізнаній людині здавалося б, що нашій слу-

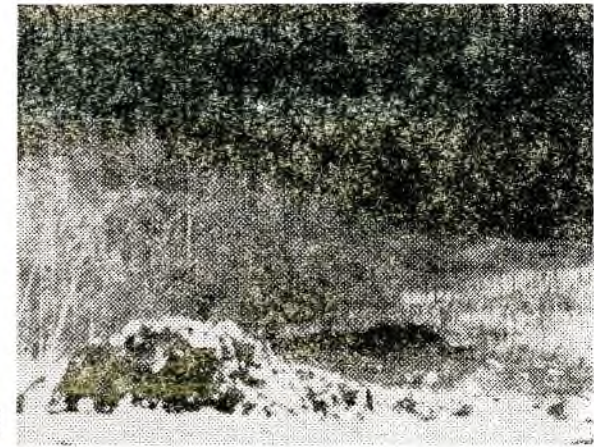
жбі тут нічого робити, але це не так. 30-ти км зона потребує пильнішої уваги, ніж «чисті» території. Бо тут, відверто кажучи, на пальцях можна перелічити організації, де належним чином ведеться облік та збереження цінностей. Посадові ж особи значної кількості зонних об'єктів віддають на відкуп працівникам міліції питання схоронності державного майна. Так, наприклад, міркує і колишній головний бухгалтер, тепер заступник генерального директора виробничого об'єднання «Чорнобильська АЕС» Павлова Н. А.

Безвідповідальність матеріальних працівників, безконтрольність їх з боку керівних осіб сприяють на цьому режимному атомному підприємстві численним зловживанням, розбазарюванню державної власності на десятки-сотні мільйонів карбованців.

Навіть на виявлені негативні факти тут інколи реагують байдуже. Так, у заправників пального Скопича М. та Шульги В. була виявлена нестача,

На фото Валерія Кузенісова: незаконні радіоактивні смітники в лісах зони.

ЗНАЧИТЬ ВІДПОВІДАТИ

відволікати його на такі дрібниці. Але ж, як відомо, саме з дрібниць виростає велика біда.

— Олександр Федотовичу, спецпрокуратура здійснює нагляд за правильним застосуванням законів України в зоні відчуження, дотриманням їх службовими особами, фінансовими й іншими працівниками... А що говорять статистичні дані?

— З початку року працівниками спецпрокуратури з метою усунення допущених порушень законності внесено 18 подань на ім'я керівних осіб, 8 протестів і 7 приписів.

— Порушити справу — це ще не означає понести відповідальність за скоєне. Остаточне слово за судом...

— Нами разом з відділом внутрішніх справ передано до суду 8 справ. У загальному числі злочинів таких, що кваліфікуються як організована злочинність, немає.

Довідка. У зоні відчуження під контролем трьох пунктів централізованої охорони знаходиться близько 80 відселених будинків, понад 180 об'єктів у м. Прип'яті, Чорнобилі, вахтовому селищі Зелений Мис. Діють 11 міліцейських постів і маршрутів.

— І все ж просто порушень вистачає?

— Думається, з поліпшенням економічної, соціальної обстановки в нашій країні кількість злочинів, особливо «дрібних», відпаде сама по собі.

Вів розмову
Микола ПЕТРИЧЕНКО.
На фото (вгорі): стежка через кордони зони.

середовища НВО «Прип'ять»?

— Так, але працівники санепідемстанції зони відчуження не завжди принципово реагують на порушення санітарних правил як у сфері харчування, так і гігієни праці, відпочинку. Лише у першому кварталі поточного року СЕС направлено 23 приписи організаціям НВО «Прип'ять», але відгукнулись на це менше половини порушників санітарних норм. Та СЕС з цим змиралась, а перші керівники підрозділів об'єднання, зокрема, державного підприємства торгівлі «Чорнобиль», ЖКУ, ПТІЕМ, «Чорнобильводексплугатація» теж мов у рот води набрали. Це — не те мовчання, що золото.

Більш рішучу позицію мають зайняти керівники СЕС стосовно здійснення вимог Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи». Адже на наших очах зона

відчуження, включаючи й місто Чорнобиль, перетворюється на місце незаконних звалищ сміття. Ліквідувати їх покликані спецбригади (згідно із наказом генерального директора НВО «Прип'ять» № 81 від 11.03.92 р.), але керівники структурних підрозділів людей для цього не виділяють, мовляв, моя хата скраю. І в СЕС лише руками розводять.

Уже вкотре говориться про те, що на пункт захоронення «Буряківка» радіоактивні відходи транспортуються в основному на відкритих вантажівках, а це, ясна річ, забруднює навколишнє середовище. На території цього ПЗРВ від дощів і талого снігу часто утворюються великі радіоактивні озера і небезпечна вода розноситься далеко від могильника.

Тут, як і торік, відсутні елементарні умови для дезактивації брудного транспорту. Очевидно, СЕС дуже поважає особистий час керівництва СП «Комплекс», аби не